

**Podsumowanie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko
dla Strategii terytorialnej Leśnej Krainy Jezior na lata 2025 – 2030**

wrzesień 2025

Spis treści

1.	Zagadnienia wstępne	2
2.	Ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko	3
2.1.	Procedura strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.....	3
2.2.	Uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości informacji zawartych w prognozie	3
2.3.	Opinie właściwych organów	3
2.4.	Ustalenia zawarte w prognozie	3
3.	Zgłoszone uwagi i wnioski	5
3.1.	Konsultacje społeczne	5
3.2.	Przedłożone uwagi i opinie.....	6
4.	Wyniki postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko	7
5.	Propozycje dotyczące metod i częstotliwości przeprowadzania monitoringu skutków realizacji postanowień dokumentu.....	7
	ZAŁĄCZNIKI	7

1. Zagadnienia wstępne

Na podstawie art. 55 ust. 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz.U. 2024 poz. 1112 ze zm.; dalej ustawa OOŚ), do przyjętego dokumentu załącza się pisemne podsumowanie, zawierające uzasadnienie wyboru przyjętego dokumentu w odniesieniu do rozpatrywanych rozwiązań alternatywnych, a także informację, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione:

- 1) ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko;
- 2) opinie właściwych organów, o których mowa w art. 57 i 58 (Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie oraz Lubelskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego);
- 3) zgłoszone uwagi i wnioski;
- 4) wyniki postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko, jeżeli zostało przeprowadzone;
- 5) propozycje dotyczące metod i częstotliwości przeprowadzania monitoringu skutków realizacji postanowień dokumentu.

Organ opracowujący projekt przekazuje przyjęty dokument wraz z podsumowaniem właściwym organom, o których mowa w art. 57 i 58 (Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Lublinie oraz Lubelski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny).

Podstawę prawną do przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko stanowią:

- 1) dyrektywa 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko,

2) ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz.U. 2024 poz. 1112 ze zm.).

Niniejsze podsumowanie stanowi opis przebiegu strategicznej oceny oddziaływania oceny oddziaływania na środowisko dla Strategii terytorialnej Leśnej Krainy Jezior na lata 2025 – 2030.

2. Ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko

2.1. Procedura strategicznej oceny oddziaływania na środowisko

W ramach procedury strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu Strategii terytorialnej Otuliny Rostocza na lata 2025 - 2030:

- uzgodnienie stopnia szczegółowości informacji zawartych w prognozie oddziaływania na środowisko,
- sporządzenie prognozy oddziaływania na środowisko zgodnie wymaganiami określonymi w art. 51.2. ustawy OOŚ,
- uzyskanie opinii właściwych organów, o których mowa w art. 57 i 58 ustawy OOŚ,
- przeprowadzenie konsultacji społecznych zgodnie z postanowieniami art. 54.2 oraz z przepisami działu III rozdziałów 1 i 3 ustawy OOŚ.

2.2. Uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości informacji zawartych w prognozie

Zakres Prognozy oraz stopień szczegółowości informacji zawartych w opracowaniu został uzgodniony z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Lublinie (pismo znak: WOOŚ.411.86.2025.ERU z dnia 3 września 2025 r.) oraz z Lubelskim Państwowym Wojewódzkim Inspektorem Sanitarnym (pismo znak: DNS-NZ.7016.187.2025 z dnia 21 sierpnia 2025 r.). Lubelski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny stwierdził, że projekt Strategii na etapie stwierdzenia potrzeby przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko nie wymaga wydania opinii państwowego wojewódzkiego inspektora sanitarnego.

2.3. Opinie właściwych organów

Projekt Strategii terytorialnej Leśnej Krainy Jezior na lata 2025 – 2030 wraz z Prognozą został zaopiniowany pozytywnie przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie pismem o sygnaturze WOOŚ.410.264.2025.ERU z dnia 24 września 2025 r.

2.4. Ustalenia zawarte w prognozie

Prognozę sporządzono stosując metody opisowe oraz analizy jakościowe wykorzystujące dostępne wskaźniki stanu środowiska, jak również identyfikacji (od ogółu do szczegółu) i wartościowania skutków przewidywanych zmian w środowisku. Przeprowadzono analizę spójności celów Strategii z wiodącymi celami ochrony środowiska ustanowionymi na poziomie

międzynarodowym i krajowym. Przeanalizowano również cele strategiczne oraz towarzyszące im kierunki działań pod kątem wyznaczania potencjalnych ram dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.

Cele projektu Strategii są zgodne z celami: Ósmego Programu działań Unii Europejskiej na rzecz środowiska, Polityki ekologicznej państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej, Krajowego planu na rzecz energii i klimatu na lata 2021-2030, Polityki energetycznej Polski do 2040 r., Strategicznego planu adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030. Wspieranie zrównoważonego rozwoju i wdrażanie prawa wspólnotowego w dziedzinie ochrony środowiska zapewni w szczególności realizacja celu strategicznego 2: „Transformacja energetyczna oraz ochrona środowiska i klimatu”. Strategia terytorialna Leśnej Krainy Jezior na lata 2025 – 2030 jest spójna z Programem Ochrony Środowiska Województwa Lubelskiego 2030 oraz z polityką spójności na lata 2021 – 2027.

W ramach Prognozy dokonano wstępnej identyfikacji proponowanych projektów do Strategii, które mogą potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko i których realizacja może wymagać przeprowadzenia procedury oceny oddziaływania na środowisko. Podczas sporządzania Prognozy nie dysponowano danymi i informacjami, na podstawie których można byłoby jednoznacznie przesądzić o ryzyku wystąpienia znacząco negatywnych oddziaływań lub braku takich oddziaływań w odniesieniu do niektórych proponowanych przedsięwzięć. Zapisy Strategii dotyczące działań inwestycyjnych są bardzo ogólne i nie zawierają konkretnych ram czasowych ani szczegółów ilościowych oraz technologicznych. W kontekście proponowanych projektów zintegrowanych nie są też znane ich szczegółowe lokalizacje. Z tych względów Prognoza ma charakter jakościowy. Projekty zaproponowane w Strategii mają w większości charakter neutralny lub pozytywny w kontekście oddziaływania na środowisko.

Przedsięwzięcia, które mogą potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. (Dz.U. 2019 poz. 1839) są trudne do zidentyfikowania na podstawie informacji zawartych w projekcie Strategii. Przypuszczalnie przedsięwzięcia takie mogą zostać zaproponowane głównie w ramach następujących projektów:

- Zwiększenie wykorzystania OZE w Leśnej Krainie Jezior (np. przedsięwzięcia dotyczące budowy farm fotowoltaicznych i/lub wiatrowych),

- Zrównoważona gospodarka wodno-ściekowa w Leśnej Krainie Jezior (np. budowa sieci wodociągowych, budowa sieci kanalizacyjnych, budowa ujęć wody i oczyszczalni ścieków).

Zakłada się, że projekty, które generować będą przeważające pozytywne oddziaływania na środowisko wchodzić w skład celu strategicznego 2: „Transformacja energetyczna oraz ochrona środowiska i klimatu” i kierunków działań:

- 2.1. Wspieranie efektywności energetycznej i wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych,
- 2.2. Poprawa stanu infrastruktury sieciowej oraz gospodarki odpadami,
- 2.3. Dostosowanie do zmian klimatu i ochrona bioróżnorodności.

Szereg projektów, które wykazują neutralny charakter z punktu widzenia oddziaływania na środowisko przyrodnicze będą miały istotne, pozytywne oddziaływanie społeczne. W szczególności chodzi o projekty w ramach celu strategicznego 3 „Wzrost jakości życia i spójności społecznej” i następujących kierunków działań:

- 3.1. Podniesienie jakości infrastruktury i usług społecznych
- 3.2. Lepsza jakość i dostępność edukacji przedszkolnej

oraz celu strategicznego 1 „Wzrost konkurencyjności i atrakcyjności turystycznej” i kierunku działań:

- 1.2. Rozwój elektronicznych usług publicznych i technologii cyfrowych.

Większość proponowanych w Strategii projektów, z bardzo dużym prawdopodobieństwem, będzie realizowana poza najbardziej wartościowymi obszarami chronionymi na terenie Leśnej Krainy Jezior – Poleskim Parkiem Narodowym, rezerwatami przyrody (Królowa Droga, Lasy Parczewskie, Torfowisko przy Jeziorze Czarnym, Jezioro Brzeziczno, „Las Ochoża” imienia Marka Kellera) oraz

obszarami Natura 2000 (Ostoja Parczewska PLH060107, Lasy Parczewskie PLB060006, Ostoja Poleska PLH060013, Maśluchy PLH060105, Wrzosowisko w Orzechowie PLH060098, Polesie PLB060019, Jeziora Uściwierskie PLH060009, Brzeziczno PLH060076, Jelino PLH060095, Uroczysko Mosty-Zahajki PLB060014).

Prawdopodobnie niektóre projekty, w tym takie które mogą potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko (np. sieci wodociągowe i/lub kanalizacyjne w ramach projektu „Zrównoważona gospodarka wodno-ściekowa w Leśnej Krainie Jezior”), zostaną zrealizowane częściowo lub całkowicie na terenie obszarów podlegających ochronie prawnej z racji dużego udziału tych obszarów w całkowitej powierzchni następujących gmin Leśnej Krainy Jezior: Sosnowica (85%), Uścimów (61%), Ludwin (45%). Z drugiej strony, rozwój systemów kanalizacji sanitarnej oraz budowa lub modernizacja urządzeń służących oczyszczaniu ścieków komunalnych przyczynią się do poprawy jakości wód powierzchniowych.

W projekcie dokumentu zdecydowanie przeważają projekty, które charakteryzują się oddziaływaniami pozytywnymi na środowisko przyrodnicze (np. z zakresu rozwoju energii odnawialnej, efektywności energetycznej, ochrony wód przed zanieczyszczeniem), jak również pozytywnymi oddziaływaniami o charakterze społecznym. Realizacja celów strategicznych spowoduje kumulację oddziaływań pozytywnych, w szczególności w sferze ochrony klimatu i adaptacji do zmian klimatu, rozwoju energii odnawialnej, efektywności energetycznej oraz w sferze społecznej.

Niewątpliwie, skumulowane oddziaływania negatywne mogą dotyczyć rzek na obszarze Partnerstwa przy założeniu braku działań poprawiających jakość wód (systemy kanalizacyjne, oczyszczalnie ścieków, uporządkowanie gospodarki odpadami). Realizacja celów strategicznych spowoduje kumulację oddziaływań pozytywnych, w szczególności w sferze ochrony klimatu i adaptacji do zmian klimatu, rozwoju energii odnawialnej, jakości wód powierzchniowych i podziemnych, efektywności energetycznej oraz w sferze społecznej.

W wyniku wdrożenia projektowanego dokumentu nie prognozuje się wystąpienia negatywnego oddziaływania transgranicznego. Wynika to z lokalizacji projektowych działań oraz ze skali i rodzaju proponowanych przedsięwzięć.

3. Zgłoszone uwagi i wnioski

3.1. Konsultacje społeczne

Konsultacje społeczne Strategii terytorialnej Leśnej Krainy Jezior na lata 2025 – 2030 wraz z prognozą oddziaływania na środowisko przeprowadzone zostały w oparciu o art. 36 ustawy o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021–2027 (Dz. U. z 2022 r. poz. 1079 z późn. zm.) oraz art. 39, art. 40 i art. 41 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jednolity Dz.U. 2024 poz. 1112).

Konsultacje prowadzone były w terminie od dnia 5 września 2025 r. do dnia 25 września 2025 r. w celu przedstawienia dokumentu interesariuszom (mieszkańcom, gminom oraz partnerom społecznym i gospodarczym) oraz umożliwienia złożenia uwag przez zainteresowane osoby, podmioty i instytucje. Obwieszczenie o konsultacjach społecznych oraz o możliwości składania uwag i wniosków w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko zostało podane do publicznej wiadomości na stronie internetowej Urzędu Gminy Ludwin oraz stronach internetowych jednostek samorządu terytorialnego wchodzących w skład partnerstwa, jak również wyłożona do wglądu w siedzibie Urzędu Gminy Ludwin, Ludwin 51, 21-075 Ludwin, pokój nr 3:

- Gmina Dębowa Kłoda:
<https://debowloda.pl/aktualnosci/n,387684,konsultacje-spoeczne-projektu-strategii-terytorialnej-lesnej-krainy-jezior-na-lata-2025-2030-wraz-z-prognoza-oddziaływania-na-srodowisko.html>
- Gmina Ludwin:
<https://gminaludwin.pl/konsultacje-spoeczne-projektu-strategii-terytorialnej-lesnej-krainy-jezior-na-lata-2025-2030-wraz-z-prognoza-oddziaływania-na-srodowisko/>
- Gmina Sosnowica:
<https://nowa.sosnowica.pl/2025/09/05/informacja-nt-konsultacji-spoecznych-dot-projektu-lesna-kraina-jezior/>
- Gmina Uścimów:
<https://uscimow.org.pl/aktualnosci/n,387720,konsultacje-spoeczne-projektu-strategii-terytorialnej-lesnej-krainy-jezior-na-lata-2025-2030-wraz-z-prognoza-oddziaływania-na-srodowisko.html>
- Gmina Wiryki:
<https://wiryki.eu/konsultacje-spoeczne-projektu-strategii-terytorialnej-lesnej-krainy-jezior-na-lata-2025-2030-wraz-z-prognoza-oddziaływania-na-srodowisko/>
- Powiat Parczewski:
<https://powiat.parczew.pl/a,3183,konsultacje-spoeczne-projektu-strategii-terytorialnej-lesnej-krainy-jezior-na-lata-2025-2030-wraz-z-prognoza-oddziaływania-na-srodowisko>

Uwagi i wnioski można było składać w terminie od dnia 5 września 2025 r. do dnia 25 września 2025 r.:

- drogą elektroniczną, przesyłając formularz na adres e-mail: ludwin@gminaludwin.pl,
- pisemnie, przesyłając formularz na adres pocztowy: Urząd Gminy Ludwin, Ludwin 51, 21-075 Ludwin,
- ustnie do protokołu w siedzibie Urzędu Gminy Ludwin, Ludwin 51, 21-075, pokój nr 3, nr tel. 81 757 09 01 (po uprzednim telefonicznym uzgodnieniu terminu).

Organem właściwym do rozpatrzenia uwag był Wójt Gminy Ludwin, jako Lider Porozumienia gminno-powiatowego określającego zasady współpracy w ramach Innych Instrumentów Terytorialnych na obszarze Leśnej Krainy Jezior, zawartego w dn. 17 marca 2025 r.

W wyznaczonym terminie do składania uwag i wniosków nie wpłynęły żadne uwagi.

3.2. Przedłożone uwagi i opinie

W trakcie konsultacji społecznych nie wpłynęły żadne uwagi dotyczące Prognozy oddziaływania na środowisko.

4. Wyniki postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko

Z uwagi na charakter dokumentu oraz proponowane w jego ramach projekty nie przewiduje się transgranicznego oddziaływania jego ustaleń na środowisko. W piśmie uzgadniającym zakres prognozy (pismo znak: WOOŚ.411.86.2025.ERU z dnia 3 września 2025 r.) Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Lublinie nie nałożył obowiązku przeprowadzenia postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko projektowanego dokumentu.

5. Propozycje dotyczące metod i częstotliwości przeprowadzania monitoringu skutków realizacji postanowień dokumentu

Monitoring będzie działaniem prowadzonym stale, a nie jedynie działaniem naprawczym i chwilowym. Proces ten angażować będzie wielu interesariuszy oraz będzie częścią działań partycypacyjnych. Monitoring obejmować będzie przede wszystkim stan realizacji poszczególnych zadań (projektów zintegrowanych) oraz wskaźników przypisanych do kierunków działań w oparciu o następujące założenia:

- monitoring stanu wdrażania poszczególnych projektów przewidzianych do realizacji w ramach celów strategicznych i kierunków działań oraz monitoring wartości przypisanych im wskaźników,
- identyfikacja zmian jakie zaistniały podczas wdrażania Strategii oraz rekomendowanie działań zaradczych i aktualizacji Strategii,
- ocena końcowa stanu realizacji projektów i wartości wskaźników oraz ustalenie przyczyn występujących zmian w procesie realizacji Strategii, a także sformułowanie wniosków dotyczących oceny realizacji celów Strategii i rekomendacji na przyszłość.

W projekcie Strategii zaproponowano szereg wskaźników związanych z ochroną środowiska, które zostaną wykorzystane w procesie monitorowania realizacji założonych celów i działań. Do celów monitoringu w kontekście środowiskowym, oprócz odpowiednich wskaźników zaproponowanych w Strategii, proponuje się wykorzystanie danych gromadzonych przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Lublinie, Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie, Główny Urząd Statystyczny, Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie, jak również urzędy poszczególnych gmin. W szczególności chodzi o dane dotyczące jakości powietrza atmosferycznego, jakości wód podziemnych i powierzchniowych oraz stanu zachowania obszarów podlegających ochronie prawnej (postęp w realizacji celów środowiskowych).

ZAŁĄCZNIKI

1. Opinia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie
(pismo znak: WOOŚ.410.264.2025.ERU z dnia 24 września 2025 r.).

**REGIONALNY DYREKTOR
OCHRONY ŚRODOWISKA
W LUBLINIE**

Lublin, dnia 24 września 2025 r.

WOOS.410.264.2025.ERU

**Wójt Gminy Ludwin
Ludwin 51
21-075 Ludwin**

Na podstawie art. 54 ust. 1 i art. 57 ust.1 pkt 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 1112 ze zm.), w związku z pismem Wójta Gminy Ludwin, z dnia 5 września 2025 r., Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Lublinie przedstawia opinię w zakresie ochrony środowiska dotyczącą projektu „**Strategii Terytorialnej Leśnej Krainy Jezior na lata 2025 – 2030**” oraz prognozy oddziaływania na środowisko.

Strategia terytorialna Leśnej Krainy Jezior na lata 2025 – 2030 obejmuje łączną powierzchnię 80 935 ha, zamieszkaną przez 16 552 osoby. Partnerstwo Leśna Kraina Jezior obejmuje obszar pięciu jednostek samorządu terytorialnego z województwa lubelskiego. Gminy partnerskie położone są w środkowo-wschodniej części województwa lubelskiego na terenie czterech powiatów: parczewskiego, włodawskiego, łęczyńskiego i lubartowskiego. W skład partnerstwa Leśnej Krainy Jezior wchodzi sześć jednostek samorządu terytorialnego: pięć gmin wiejskich - dwie gminy z powiatu parczewskiego: gmina Dębowa Kłoda i gmina Sosnowica, gmina Ludwin z powiatu łęczyńskiego, gmina Uścimów z powiatu lubartowskiego, gmina Wyrki z powiatu włodawskiego oraz powiat parczewski.

Niniejsza Strategia jest Strategią Innych Instrumentów Terytorialnych wynikającą z art. 36 ustawy o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021–2027, nie jest zaś strategią rozwoju ponadlokalnego wynikającą z ustawy o samorządzie gminnym.

Jako misję obszaru Leśnej Krainy Jezior wskazano: Wspólne kształtowanie i wspieranie zrównoważonego rozwoju gospodarczego, społecznego i przestrzennego obszaru partnerstwa, we współpracy z kluczowymi interesariuszami - lokalnymi samorządami, mieszkańcami, przedsiębiorcami i organizacjami społecznymi, z uwzględnieniem lokalnych zasobów, specjalizacji oraz rzeczywistych potrzeb społeczności, przy jednoczesnym poszanowaniu przyrody i dziedzictwa kulturowego.

W dokumencie określono cele strategiczne, cele szczegółowe będące jednocześnie kierunkami działań oraz planowane rezultaty, które brzmią następująco:

1. WZROST KONKURENCYJNOŚCI I ATRAKCYJNOŚCI TURYSTYCZNEJ

1.1. Poprawa atrakcyjności turystycznej i rozwój marki terytorialnej

Planowane rezultaty

- Zwiększenie atrakcyjności turystycznej obszaru Leśnej Krainy Jezior.
- Dostosowanie infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej do wymaganych przez turystów standardów i norm.

- Poprawa dostępności miejsc i obszarów turystycznych na obszarze Leśnej Krainy Jezior.
 - Rozwój marki terytorialnej „Leśna Kraina Jezior”.
 - Aktualizacja produktów turystycznych i integracja oferty turystycznej w oparciu o atrakcje przyrodnicze, krajobrazowe, kulturowe i produkty lokalne.
 - Rozbudowa i modernizacja sieci ścieżek oraz szlaków rowerowych, które umożliwią aktywne zwiedzanie obszaru i połączą kluczowe atrakcje turystyczne Leśnej Krainy Jezior.
 - Zwiększenie dostępności ogólnodostępnych przestrzeni rekreacyjnych i integracyjnych, sprzyjających budowaniu kapitału społecznego oraz poprawie jakości życia mieszkańców.
- 1.2. Rozwój elektronicznych usług publicznych i technologii cyfrowych
- Planowane rezultaty
- Rozwój e-administracji i e-usług publicznych.
 - Zapewnienie jak największej liczby wysokiej jakości usług publicznych dostępnych na najwyższych poziomach dojrzałości.
 - Wzrost liczby użytkowników nowych i zmodernizowanych publicznych usług, produktów i procesów cyfrowych.
 - Modernizacja zaplecza teleinformatycznego zapewniająca tworzenie i implementację nowoczesnych systemów e-administracji.
 - Wzrost zainteresowania obywateli i przedsiębiorców powszechnym korzystaniem z e-usług publicznych.
 - Podniesienie kompetencji pracowników administracji w zakresie e-usług publicznych i cyberbezpieczeństwa.
2. TRANSFORMACJA ENERGETYCZNA ORAZ OCHRONA ŚRODOWISKA I KLIMATU
- 2.1. Wspieranie efektywności energetycznej i wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych
- Planowane rezultaty
- Zwiększenie efektywności energetycznej oraz zmniejszenie energochłonności budynków.
 - Poprawa bilansu energetycznego budynków poprzez zmniejszenie zapotrzebowania na energię.
 - Obniżenie kosztów zużycia energii w budynkach użyteczności publicznej i gospodarstwach domowych.
 - Zwiększenie udziału odnawialnych źródeł energii w bilansie energetycznym obszaru.
 - Redukcja emisji gazów cieplarnianych i poprawa jakości powietrza dzięki wykorzystaniu czystych źródeł energii.
- 2.2. Poprawa stanu infrastruktury sieciowej oraz gospodarki odpadami
- Planowane rezultaty
- Poprawa efektywności systemów zaopatrzenia w wodę, odprowadzania i oczyszczania ścieków.
 - Zwiększenie liczby mieszkańców z dostępem do sieci wodociągowej i kanalizacyjnej.
 - Ograniczenie awarii i strat w sieci wodociągowej oraz poprawa jakości wody pitnej.
 - Redukcja zanieczyszczeń gleb i wód powierzchniowych.
 - Poprawa organizacji funkcjonowania gospodarki odpadami komunalnymi.
 - Zwiększenie poziomu selektywnej zbiórki odpadów i udziału odpadów poddanych recyklingowi oraz ograniczenie ilości odpadów trafiających na składowiska.

2.3. Dostosowanie do zmian klimatu i ochrona bioróżnorodności

Planowane rezultaty

- Podniesienie jakości działania służb ratowniczo – gaśniczych poprzez zakup nowoczesnego sprzętu.
- Wzrost kompetencji i sprawność funkcjonowania jednostek ratowniczo – gaśniczych.
- Zwiększenie bezpieczeństwa przeciwpożarowego na obszarach leśnych.
- Wzrost poziomu bezpieczeństwa mieszkańców.
- Poprawa bilansu wodnego i zwiększenie odporności lokalnych ekosystemów na skutki suszy i zmian klimatu.
- Zwiększenie pojemności retencyjnej na obszarze partnerstwa poprzez budowę zbiorników magazynujących wody opadowe i roztopowe.
- Zwiększenie skuteczności lokalnych działań na rzecz ochrony bioróżnorodności i przeciwdziałania zagrożeniom ekologicznym.

3. WZROST JAKOŚCI ŻYCIA I SPÓJNOŚCI SPOŁECZNEJ

3.1. Podniesienie jakości infrastruktury i usług społecznych

Planowane rezultaty

- Poprawa jakości infrastruktury i usług pomocy i integracji społecznej.
- Wzrost dostępności mieszkańców obszaru do infrastruktury i usług pomocy społecznej.
- Zwiększenie dostępności obiektów świadczących usługi społeczne dla osób starszych, zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz osób z niepełnosprawnościami i ich opiekunów.
- Zwiększenie dostępności lokali mieszkalnych dla osób w trudnej sytuacji życiowej i materialnej.
- Przygotowanie osób z niepełnosprawnościami i osób w trudnych sytuacjach życiowych do samodzielnego życia w środowisku lokalnym.

3.2. Lepsza jakość i dostępność edukacji przedszkolnej

Planowane rezultaty

- Rozwój oraz wzmocnienie potencjału sprzętowego i infrastrukturalnego ośrodków wychowania przedszkolnego.
- Poprawa stanu infrastruktury włączającej dla osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.
- Wzrost dostępności wychowania przedszkolnego.
- Poprawa wyposażenia ośrodków wychowania przedszkolnego w nowoczesny sprzęt dydaktyczny przystosowany do potrzeb osób ze specjalnymi potrzebami.

Cele i kierunki działań Strategii terytorialnej Leśnej Krainy Jezior na lata 2025-2030 są spójne z celami, zasadami i rekomendacjami określonymi w Strategii Rozwoju Województwa Lubelskiego 2030 oraz z polityką spójności na lata 2021 – 2027.

Projekt Strategii zawiera również listę 11 projektów zintegrowanych realizujących cele strategiczne:

1. Wsparcie efektywności energetycznej w Leśnej Krainie Jezior; Partnerzy: gmina Sosnowica, gmina Wiryki;
2. Zwiększenie wykorzystania OZE w Leśnej Krainie Jezior; Partnerzy: gmina Dębowa Kłoda, gmina Ludwin, gmina Sosnowica, gmina Uścimów, gmina Wiryki;
3. Poprawa atrakcyjności turystycznej w Leśnej Krainie Jezior; Partnerzy: powiat parczewski, gmina Dębowa Kłoda, gmina Ludwin, gmina Sosnowica, gmina Uścimów, gmina Wiryki;
4. Rozwój elektronicznych usług publicznych; gmina Ludwin;

5. Bezpieczeństwo ekologiczne w Leśnej Krainie Jezior; Partnerzy: gmina Sosnowica, gmina Wyrki;
6. Mała retencja w Leśnej Krainie Jezior; gmina Ludwin
7. Zrównoważona gospodarka wodno-ściekowa w Leśnej Krainie Jezior; Partnerzy: gmina Dębowa Kłoda, gmina Ludwin, gmina Sosnowica, gmina Uścimów;
8. Gospodarka odpadami w Leśnej Krainie Jezior; Partnerzy: gmina Ludwin, gmina Uścimów;
9. Ochrona bioróżnorodności w Leśnej Krainie Jezior; gmina Wyrki;
10. Podniesienie jakości edukacji przedszkolnej w Leśnej Krainie Jezior; Partnerzy: gmina Ludwin, gmina Wyrki;

Na etapie sporządzania Strategii nie są znane szczegóły dotyczące planowanych przedsięwzięć / projektów (rodzaj, wielkość, technologia, dokładna lokalizacja). Strategii towarzyszy lista 11 projektów zintegrowanych realizujących cele strategiczne. Część projektów ma charakter nieinwestycyjny i w związku z tym ich bezpośredni wpływ na środowisko można określić jako neutralny.

W odniesieniu do projektów inwestycyjnych, na obecnym etapie nie można stwierdzić czy będą się one wiązały z realizacją przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U. 2019 poz. 1839 ze zm.).

W dokumentacji wskazano, że podczas jej sporządzania nie dysponowano danymi i informacjami, na podstawie których można byłoby jednoznacznie przesądzić o ryzyku wystąpienia znacząco negatywnych oddziaływań lub braku takich oddziaływań w odniesieniu do niektórych projektów. Biorąc pod uwagę stopień szczegółowości analizowanego dokumentu programowego analizowana Prognoza ma charakter ostrzegawczy, wskazując zamierzenia, które potencjalnie mogą być problematyczne z punktu widzenia ochrony środowiska.

W prognozie identyfikuje się potencjalnie możliwe do realizacji zadania (m.in. przedsięwzięcia dotyczące budowy farm fotowoltaicznych i farm wiatrowych, budowa sieci wodociągowych, budowa sieci kanalizacyjnych, budowa ujęć wody i oczyszczalni ścieków) jednak wykazuje się jedynie ich pozytywny aspekt środowiskowy, nie wskazując potencjalnych negatywnych oddziaływań, jakie mogą się z nimi wiązać.

Przewiduje się, że szereg działań zmierzających do zwiększenia dostępności i atrakcyjności infrastruktury komunalnej i społecznej (rozwój sieci wodociągowo-kanalizacyjnych, poprawa jakości i dostępności usług publicznych i społecznych) przyczyni się bezpośrednio do poprawy jakości życia mieszkańców, w tym szczególnie grup zagrożonych wykluczeniem społecznym. Rozwój systemów OZE i niskoemisyjnych źródeł ogrzewania oraz termomodernizacja budynków ograniczy szkodliwą dla zdrowia niską emisję niską.

W prognozie wskazano jedynie pozytywne potencjalne oddziaływania w zakresie powietrza, hałasu, krajobrazu, środowiska przyrodniczego. Należy mieć na uwadze iż prognoza powinna w sposób bezstronny i subiektywny oceniać skutki realizacji założeń dokumentu.

Jako jeden z projektów wskazano zwiększenie wykorzystania OZE energii ze źródeł odnawialnych, określając, iż mogą być to farmy wiatrowe oraz farmy fotowoltaiczne. Również cele szczegółowe odnoszące się do gospodarki odpadami nie wykluczają możliwości realizacji inwestycji z zakresu przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć

mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U. 2019 poz. 1839 ze zm.). W Prognozie oddziaływania na środowisko nie odniesiono się do możliwości wystąpienia oddziaływań takich działań inwestycyjnych i nie poddano tego elementu odpowiedniej analizie.

Większość proponowanych w Strategii projektów, z bardzo dużym prawdopodobieństwem, będzie realizowana poza najbardziej wartościowymi obszarami chronionymi na terenie Leśnej Krainy Jezior – Poleskim Parkiem Narodowym, rezerwatami przyrody (Królowa Droga, Lasy Parczewskie, Torfowisko przy Jeziorze Czarnym, Jezioro Brzeziczno, „Las Ochoża” imienia Marka Kellera) oraz obszarami Natura 2000 (Ostoja Parczewska PLH060107, Lasy Parczewskie PLB060006, Ostoja Poleska PLH060013, Maśluchy PLH060105, Wrzosowisko w Orzechowie PLH060098, Polesie PLB060019, Jeziora Uściwierskie PLH060009, Brzeziczno PLH060076, Jelino PLH060095, Uroczysko Mosty-Zahajki PLB060014). Wskazano, że na obszarze Leśnej Krainy Jezior wstępnie wydzielono ogółem 16 krajobrazów priorytetowych w ramach projektu Audytu Krajobrazowego Województwa Lubelskiego z 2025 r.. Zostały one wymienione, jednak nie odniesiono się szczegółowo do oddziaływań, jakie mogą wstąpić w związku z realizacją strategii i wyznaczonymi w niej kierunkami działań, zarówno na krajobraz jak i na obszary podlegające ochronie.

Potencjalne skumulowane oddziaływania negatywne mogą dotyczyć rzek na obszarze Leśnej Krainy Jezior przy założeniu braku działań poprawiających jakość wód (systemy kanalizacyjne, oczyszczalnie ścieków, uporządkowanie gospodarki odpadami). Brak ustalenia ram czasowych realizacji inwestycji oraz lokalizacji uniemożliwia jednoznaczne wykluczenie lub określenie skali wystąpienia oddziaływań skumulowanych.

W związku z lokalizacją obszaru Leśnej Krainy Jezior, charakterem dokumentu strategii oraz kierunkami działań jakie wyznacza, nie przewiduje się wystąpienia transgranicznego oddziaływania na środowisko.

Zapisy Strategii dotyczące planowanych projektów są ogólne i nie zawierają konkretnych ram czasowych ani szczegółów ilościowych oraz technologicznych. Nie są też znane lokalizacje poszczególnych inwestycji. W związku z powyższym nie można jednoznacznie ocenić, czy realizacja zapisów dokumentu nie spowoduje znacząco negatywnego oddziaływania na środowisko. Niewątpliwie zakres Strategii i wyznaczone cele w perspektywie długofalowej mają w swoim efekcie skutkować pozytywnym oddziaływaniem na środowisko, jednak analiza potencjalnych oddziaływań jakie może przynieść realizacja zadań inwestycyjnych nie została przeprowadzona z uwzględnieniem zasady przezorności i uwzględniania najmniej korzystnych warunków i negatywnych oddziaływań.

Powyższą opinię przedstawiono po zapoznaniu się z projektem „**Strategii terytorialnej Leśnej Krainy Jezior na lata 2025 – 2030**” oraz prognozy oddziaływania na środowisko

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska
w Lublinie
Beata Sielewicz
*/podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym/*

Otrzymują:

1. Wójt Gminy Ludwin;
2. Aa.